

שְׁפָתוֹב ה' יִלְחַם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחְרִישוּן. וְדַאי תַּחְרִישוּן וְלֹא תַעֲוֹרוּ דָבָר, שְׁלֹא צְרִיף לָכֶם. וְכַאֲן נִכְלַל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּאוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת, וְהָרִי הַתַּעֲוֹרוּ בּוֹ הַחֲבָרִים.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יְהוּדָה הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי יְהוּדָה, וְדַאי שְׁנִינוּ, ה' בְּכָל מְקוֹם זֶה רַחֲמִים, וְאַף עַל גַּב שְׁעוֹרֶף קָרַב וְעוֹשֶׂה דִין, אוֹתוֹ דִין הוּא בְּאַהֲבָה. וְכִף רְאִינוּ, שְׁפָתוֹב ה' יִלְחַם לָכֶם, וְלֹא נִרְאָה בְּאוֹתוֹ דִין רַחֲמִים כָּלֵל, שְׁהָרִי כְּתוֹב לֹא נִשְׂאָר בָּהֶם עַד אַחַד.

אָמַר לוֹ, דָּבָר זֶה שְׁמַעְתִּי מֵרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁאָמַר, שְׁאָפְלוּ כְּאֵן הָיָה הַדִּין בְּרַחֲמִים, שְׁהֵימִס כְּפֹה עֲלֵיהֶם וּמַתּוֹ, וְאַחַר כֵּף הוֹצִיא אוֹתָם הֵימָן, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה בְּכַבּוּדָם וּנְקִיבוּ בְּאַרְצָן, וְלֹא רָצָתָה הָאָרֶץ לְקַבֵּל אוֹתָם, עַד שֶׁהוֹשִׁיט לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יְמִינוֹ, וְקַבְּלָה אוֹתָם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב נְטִיתָ יְמִינֶךָ תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ, וְלִכְן נִתְּנָה זֶה הַדִּין בְּרַחֲמִים הָיָה.

וְלִכְן לֹא רָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁיַעֲוֹרוּ יִשְׂרָאֵל דָּבָר בְּעוֹלָם, שְׁאֵם יַעֲוֹרוּ יִשְׂרָאֵל דָּבָר, לֹא יַעֲוֹרוּ אֶת שֵׁם הַרַחֲמִים, וְלֹא יַעֲשֶׂה דִין בְּרַחֲמִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב ה' יִלְחַם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחְרִישוּן, שְׁלֹא תַעֲוֹרוּ דָבָר. שְׁהָרִי שֵׁם הַרַחֲמִים צְרִיף לַעֲוֹר עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת דִין בְּרַחֲמִים. וְעַל זֶה בְּקִשׁ שְׁלֹא תַעֲשׂוּ פָגֶם וּתַעֲוֹרוּ דָבָר אַחַר.

אָמַר לוֹ, וְהָרִי כְּתוֹב (זכריה יד) וְיָצָא ה' וְנִלְחַם בְּגוֹיִם הַהֵם. אִם כֵּף, זֶה דִין שְׁהֵי בְּרַחֲמִים. אָמַר לוֹ, כֵּף הָיָה וְדַאי הַדִּין בְּרַחֲמִים, שְׁמוֹתָם לֹא נִמְצָא כְּשֶׁאָר מוֹת בְּנֵי הָעוֹלָם, אֲלֹא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עֲלֵיהֶם שְׁלֹא יִהְיוּ כְּמוֹת שְׁאָר בְּנֵי הָעוֹלָם

דְּכַתִּיב יי' יִלְחַם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחְרִישוּן. תַּחְרִישוּן וְדַאי, וְלֹא תַתְּעִרוּן מִלָּה, דְּלֹא אֲצַטְרִיף לָכוּ, וְהִכָּא אֲתַפְּלִיל שְׁמָא קְדִישָׁא בְּאַתְוּוֹן רְשִׁימָן, וְהָא אֲתַעֲרוּ בֵיה חֲבָרִיא.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יְהוּדָה הָיוּ אֲזִלִּי בְּאַרְחָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי יְהוּדָה, וְדַאי תְּנִינָא, יי', בְּכָל אֲתַר רַחֲמִי, וְאַף עַל גַּב דְּאַגָּח קְרַבָּא, וְעַבִּיד דִּינָא, הֵהוּא דִּינָא בְּרַחֲמִימוֹתָא הוּא. וְהִכָּא חֲמִינָא, דְּכַתִּיב יי' יִלְחַם לָכֶם, וְלֹא אֲתַחְזִי בְּהוּא דִּינָא רַחֲמִי כָּלֵל, דְּהָא כְּתִיב לֹא נִשְׂאָר בָּהֶם עַד אַחַד.

אָמַר לֵיה, מִלָּה דָּא שְׁמַעְנָא מֵרַבִּי שְׁמַעוֹן דְּאָמַר, דְּאַפִּילוּ הִכָּא דִּינָא בְּרַחֲמִי הָהּ, דְּחַפָּא עֲלֵיהוֹן יַמָּא וּמִיתוּ, וּלְבַתַּר אֲפִיק לִוְן יַמָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּעָא בִיקְרִיהוֹן, וְאַתְקַבְּרוּ בְּאַרְעָא, וְלֹא בְּעָאֵת אֲרַעָא לְקַבְּלָא לִוְן, עַד דְּאוּשִׁיט לָהּ קְדִישָׁא בְּרִיף הוּא יְמִינֵיהּ, וְקַבִּילַת לִוְן, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שמות טו) נְטִיתָ יְמִינֶךָ תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ. וּבְגִין דָּא, (תוה) הָאִי דִּינָא בְּרַחֲמִי הָהּ.

וְעַל דָּא, לֹא בְּעָא קְדִישָׁא בְּרִיף הוּא דִּיתַעֲרוּן יִשְׂרָאֵל מִלָּה בְּעֵלְמָא, דְּאִי יַתְּעִרוּן יִשְׂרָאֵל מִלָּה, לֹא יַתְּעִרוּן שְׁמָא דְּרַחֲמִי, וְלֹא יַתְּעַבִּיד דִּינָא בְּרַחֲמִי, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב יי' יִלְחַם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחְרִישוּן, דְּלֹא תַתְּעִרוּן מִיַּדִּי. דְּהָא שְׁמָא דְּרַחֲמִי בְּעִי לְאַתְּעָרָא עֲלֵיהוּ, לְמַעַבְדַּ דִּינָא בְּרַחֲמִי. וְעַל דָּא בְּעִי, דְּלֹא תַעֲבִדוּן פְּגִימוּ, וְתַתְּעִרוּן מִלָּה אַחְרָא.

אָמַר לֵיה, וְהָא כְּתִיב, (זכריה יד) וְיָצָא יי' וְנִלְחַם בְּגוֹיִם הַהֵם. אִי הִכִּי דָּא דִּינָא בְּרַחֲמִי הָהּ. אָמַר לֵיה, הִכִּי הָהּ וְדַאי, דִּינָא בְּרַחֲמִי הָהּ, דְּמוֹתָא דְּלֵהוֹן לֹא אֲשַׁתְּכַח כְּמוֹתָנָא דְּשְׁאָר בְּנֵי עֵלְמָא, אֲלֹא חָס עֲלֵיהוּ קְדִישָׁא

בשלה - מ"ז ע"ב

שְׁהַרְגוּ אוֹתָם, אֲלֵא בְּנַחַת בְּלֹא צַעַר. זְהוּ דִין בְּרַחֲמִים.

וּבְכֹל מְקוֹם שֶׁשָׁם זֶה הוּא דִין בְּרַחֲמִים, פָּרַט לְמְקוֹם אֶחָד, שְׁפָתוֹב (ישעיהמב) ה' כַּגְבוּר יֵצֵא וְגו'. וְכִי כַּגְבוּר וְלֹא גְבוּר? אֲלֵא יִשְׁנֶה לְבוּשׁוֹ וְיִלְבַּשׁ לְבוּשֵׁים אַחֲרָיִם. כְּאִישׁ מְלַחְמוֹת, יִשְׁנֶה מִיָּנוּ.

וְעַם כָּל זֶה, הַדִּין הוּא יֵתֵר, אֲבָל יֵשׁ בּוֹ רַחֲמִים, כְּפָתוֹב כַּגְבוּר, וְלֹא גְבוּר. כְּאִישׁ מְלַחְמוֹת, וְלֹא אִישׁ מְלַחְמוֹת. שְׂוֹדָאֵי אָף עַל גַּב שְׁעוֹשֶׂה דִין, חָס עַל מַעֲשָׂיו. וְלִכֵּן ה' יִלְחַם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן. אֲשֶׁרֵי חֲלָקִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּחַר בָּהֶם לְחַלְקוֹ וְלִירְשָׁתוֹ, שְׁפָתוֹב (דברים לב) כִּי חֲלָק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֲבֵל נִחַלְתּוֹ.

וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה מַה תַּצַּעֵק אֵלַי. דְּבַר זֶה נִתְבָּאֵר בְּסִפְרָא דְצִנְיָעוּתָא, וְשֵׁם הוּא הַסּוּד שְׁלוֹ, וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה. רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח וְאָמַר, (יונה א) וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֵל ה' אֱלֹהָיו מִמְּעַי הַדְּגָה. מַה כָּתוּב לְמַעַלָּה? וַיִּמֶן ה' דָּג גְּדוֹל. וַיִּמֶן - כְּמוֹ שְׂנֵאָמֵר (דניאל א) וַיִּמֶן לָהֶם הַמֶּלֶךְ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. אֲשֶׁר מָנָה אֶת מְאֻכְלָכֶם.

אֲבָל פְּסוּק זֶה כֶּף צָרִיף לְהִיּוֹת: וַיִּמֶן ה' אֶת יוֹנָה לְדָג, שֶׁהוּא מְנָה, הוּא שְׁלַח אוֹתוֹ. אֲלֵא וְדָאֵי אוֹתוֹ דָּג הִיָּה מְנָה לְיוֹנָה לְשִׁמּוֹר אוֹתוֹ מִשְׂאֵר דְּגֵי הַיָּם וַיְהִיָּה גְנוּז בְּתוֹכּוֹ. וְכִיּוֹן שֶׁהִכְנִיסוֹ לְתוֹכּוֹ, רָאָה יוֹנָה בְּמַעְיָו רַחֵב שֶׁל מְקוֹם הַיָּם (רחב של מְקוֹם מַעְיָו) כְּמוֹ הֵיכַל גְּדוֹל, וְשְׁנֵי עֵינָי אוֹתוֹ דָּג שְׂמַאֲרִים כְּשִׁמְשׁ, וְאֲכֹן טוֹבָה הִיָּתָה בְּמַעְיָו שְׂמַאֲרָה לוֹ, וְהִיָּה רוֹאֶה כָּל מַה שְּׂפִיָּם וּבִתְהוּמוֹ.

בְּרִיף הוּא, דְּלֹא יְהוּן כְּמוֹתְנָא דְשְׂאֵר בְּנֵי עַלְמָא, דְּקָטִילוּ לוֹן, אֲלֵא בְּנַחַת בְּלֹא צַעַרָא, הָא דִּינָא בְּרַחֲמֵי אִיהוּ.

וּבְכֹל אֶתֶר, שְׂמָא דָא, דִּינָא בְּרַחֲמֵי אִיהוּ, בַּר אֶתֶר חַד, דְּכִתִּיב, (ישעיה מב) יי' כַּגְבוּר יֵצֵא וְגו'. וְכִי כַּגְבוּר וְלֹא גְבוּר. אֲלֵא יִשְׁנֵי לְבוּשׁוֹ, וְיִלְבַּשׁ לְבוּשֵׁין אַחֲרָנִין. כְּאִישׁ מְלַחְמוֹת, יִשְׁנֵי זִינִיָּה.

וְעַם כָּל דָּא, דִּינָא הוּא יֵתֵר, אֲבָל רַחֲמֵי בֵּיה, כְּמָה דְּכִתִּיב, כַּגְבוּר, וְלֹא גְבוּר. כְּאִישׁ מְלַחְמוֹת, וְלֹא אִישׁ מְלַחְמוֹת. דְּוֹדָאֵי אָף עַל גַּב דְּעַבִּיד דִּינָא, חָס עַל עוֹבְדוֹי, וְעַל דָּא, יי' יִלְחַם לָכֶם וְדָאֵי וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן. זְכָאָה חוֹלְקִיהוּן דִּישְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּרִיר לוֹן לְחוֹלְקִיָּה וְאַחֲסָנְתִּיָּה, דְּכִתִּיב, (דברים לב) כִּי חֲלָק יי' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֲבֵל נִחַלְתּוֹ.

וַיֹּאמֶר יי' אֵל מֹשֶׁה מַה תַּצַּעֵק אֵלַי. (שמות יד) מַלְּהָ דָא הָא אוֹקְמוּהָ בְּסִפְרָא דְצִנְיָעוּתָא, וְתִמֶן הוּא רָזָא דִּילִיָּה, וַיֹּאמֶר יי' אֵל מֹשֶׁה. ר' יְהוּדָה פֶּתַח וְאָמַר, (יונה ב) וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֵל יי' אֱלֹהָיו מִמְּעַי הַדְּגָה, מַה כָּתִיב לְעִילָא, וַיִּמֶן יי' דָּג גְּדוֹל. וַיִּמֶן: כְּמָה דְאֵתֵר אָמַר (דניאל א) וַיִּמֶן לָהֶם הַמֶּלֶךְ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. אֲשֶׁר מָנָה אֶת מְאֻכְלָכֶם.

אֲבָל הָאֵי קָרָא הָכִי (דף מ"ז ע"א) מִיְבַעֵי לִיָּה, וַיִּמֶן יי' אֶת יוֹנָה לְדָג, דְּהוּא מְנָה הוּא דְמִשְׁדֵּר לִיָּה. אֲלֵא וְדָאֵי, הַהוּא דָּג הוּא הָוָה מְנָה לְיוֹנָה, לְנִטְרָא לִיָּה מִן שְׂאֵר נוֹנֵי יִמָּא, וַיְהִי גְנוּז בְּגוּיָה. וְכִיּוֹן דְאֵעֲלִיָּה בְּגוּיָה, חָמָא יוֹנָה בְּמַעְיָו, פּוֹתִיא דְאֵתֵר יִמָּא (נ"א פּוֹתִיא דְאֵתֵר

דְּמַעְיָו) כְּמוֹ הֵיכַל רַבְרָבָא, וְתִרִין עֵינָוֵי דְהוּא נוֹנָא, דְנִהְרִין כְּשִׁמְשָׁא, וְאֲכֹן טְבָא הָוָה בְּמַעְיָו, דְנִהִיר לִיָּה, וְהוּוּ חָמֵי כָּל מַה דִּי בְּיָמָא וּבִתְהוּמוֹ.

וְאִי תִימָא, אִי הָכִי, מָאִי דְכָתִיב, (יונה ב) קָרָאתִי מִצָּרָה לִי, הָא לָא אֲתַחֲזִי, דְּכָל הָאִי רוּחָא הוּוּה לִיה. אֶלָּא וְדָאִי, פִּינּוֹן דְּאַחֲמִי לִיה הֵהוּא נוּנָא, כָּל מָה דִּי בְיָמָא וּבִתְהוּמוֹי, מִית, דְּלָא יָכִיל תְּלַת יוּמִין לְמַסְבַּל. כְּדִין עֲקַת לִיה לְיוֹנָה.

דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, פִּינּוֹן דְּחָמָא יוֹנָה כָּל הֵהוּא רוּחָא, הָוּה חֲדָי. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמָה תְּבַעֵי יַתִּיר, לְהָא אַעֲלִינָא לָךְ הַכָּא. מָה עֵבֶד, קָטַל לְהֵהוּא נוּנָא וּמִית, וְכָל שְׂאָר נוּגֵי יָמָא, הָווּ סַחְרֵי סַחְרֵינִיה דְּהֵהוּא נוּנָא, דָּא נְשִׁיף לִיה מֵהָאִי גִיסָא, וְדָא נְשִׁיף לִיה מֵהָאִי גִיסָא. כְּדִין חָמָא יוֹנָה גְרַמּוֹי בְּעַאקוּ, מִיַּד וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְיָ.

בְּקַדְמוּתָא דְּג, וְהִשְׁתָּא דְּגָה. כְּמָה דְּאַתָּה אָמַר, (שמות ז) וְהִדְגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מִתָּה. וְכִדִּין כְּתִיב, קָרָאתִי מִצָּרָה לִי. וְלָא כְּתִיב הִייתִי בְּצָרָה, אוֹ יִשְׁבַּתִּי בְּצָרָה, אֶלָּא קָרָאתִי, מֵהֵהוּא עָקוּ דְּעַאקִין לִי נוּגֵי יָמָא. מִבְּטָן שְׂאוּל שׁוּעַתִּי, דְּהָא מִית. וְלָא כְּתִיב מִבְּטָן חֵי, אוֹ מִבְּטָן דְּג, אֶלָּא דְּוַדָּאִי הָוּה מִית. בִּינּוֹן דְּצָלִי צְלוּתִיה, קָבִיל לִיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַחֲיִיה לִיה לְהָאִי נוּנָא, וְאַפִּיק לִיה לִיבְשֵׁתָא לְעִינֵיהוֹן דְּכָלָא. דְּכָתִיב, וַיֹּאמֶר יְיָ לְדָג וַיִּקַּא אֶת יוֹנָה. וְחָמוּ כְּלָהוּ, עֲבִידְתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

מָה כְּתִיב, וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְיָ אֱלֹהָיו מִמְעַי הִדְגָה, לְאַתָּר דְּהָוּה קָשִׁיר בֵּיה, מִשְׁמַע דְּכָתִיב יְיָ אֱלֹהָיו, וְלָא כְּתִיב וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יְיָ וְלָא יַתִּיר, אֶלָּא יְיָ אֱלֹהָיו. אוֹף הַכָּא, וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה מָה תִּצְעַק אֵלַי. אֵלַי דִּיִּיקָא.

וְאִם תֹּאמַר, אִם כֵּן, מָה שְׁכַתוּב קָרָאתִי מִצָּרָה לִי, הָרִי לָא נִרְאָה שְׁכַל הַרוּחָה הַזֹּו הִיִּתָּה לוֹ? אֶלָּא וְדָאִי, פִּינּוֹן שְׁהִרְאָה לוֹ אוֹתוֹ הַדָּג כָּל מָה שְׂבִיִּים וּבִתְהוּמוֹי - מִת, שְׁלָא יְכַל שְׁלִשָּׁה יָמִים לְסַבַּל, וְאִזּוּ הִיִּתָּה לְיוֹנָה מִצּוּקָה.

שְׂאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, פִּינּוֹן שְׂרָאָה יוֹנָה אֶת כָּל אוֹתָהּ רוּחָה, הָיָה שְׁמַח. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמָה תִּרְצָה יוֹתֵר? וְכִי לְזָה הַכְּנַסְתִּי אוֹתָךְ כָּאֵן? מָה עֲשֵׂה? הַרְג אֶת אוֹתוֹ דָּג וּמִת, וְכָל שְׂאָר דְּגֵי הַיָּם הֵיוּ סְבִיב אוֹתוֹ דָּג. זָה נוֹשֵׁף אוֹתוֹ מִצַּד זָה, וְזָה נוֹשֵׁף אוֹתוֹ מִצַּד זָה, וְאִזּוּ רָאָה יוֹנָה אֶת עֲצָמוּ בְּצָרָה. מִיַּד - וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל ה'.

בְּתַחֲלֵיךָ דְּג, וְכַעַת דְּגָה, כְּנַאָמַר וְהִדְגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מִתָּה. וְאִזּוּ כְּתוּב קָרָאתִי מִצָּרָה לִי, וְלָא כְּתוּב הִייתִי בְּצָרָה אוֹ יִשְׁבַּתִּי בְּצָרָה, אֶלָּא קָרָאתִי, מֵאוֹתָהּ צָרָה שְׁהִצִּיקוּ לִי דְּגֵי הַיָּם. מִבְּטָן שְׂאוּל שׁוּעַתִּי, שְׁהָרִי מִת. וְלָא כְּתוּב מִבְּטָן חֵי אוֹ מִבְּטָן דְּג, אֶלָּא שְׁהִיָּה וְדָאִי מִת. בִּינּוֹן שְׁהִתְפַּלֵּל תְּפִלָּתוֹ, קָבַל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהַחֲזִיָּה אֶת הַדָּג הַזֶּה, וְהוֹצִיאֵהוּ לִיבְשָׁה לְעֵין כָּל, שְׁכַתוּב וַיֹּאמֶר ה' לְדָג וַיִּקַּא אֶת יוֹנָה. וְכָלֵם רָאוּ אֶת מַעֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

מָה כְּתוּב? וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹהָיו מִמְעַי הִדְגָה, לְמָקוֹם שְׁהִיָּה קָשׁוּר בּוֹ. מִשְׁמַע שְׁכַתוּב ה' אֱלֹהָיו, וְלָא כְּתוּב וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה' וְלָא יוֹתֵר, אֶלָּא ה' אֱלֹהָיו. אַף כָּאֵן, וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מָה תִּצְעַק אֵלַי. אֵלַי דְּוִיקָא. דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ. וַיִּסְעוּ מִלְּהַרְבּוֹת בְּדְבָרִים. זָה לָא זְמַן תְּפִלָּה כְּעַת. וַיִּסְעוּ, וְכִי לְאִיזָה מָקוֹם צָוָה אוֹתוֹ שְׁיִסְעוּ, שְׁהָרִי עַל

דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ. וַיִּסְעוּ מִלְּאִסְגָּאָה מְלִין, לָאוּ עִידְנָא דְּצְלוּתָא

היָם הֵם הִיוּ שְׂרוּיִים? אֵלָא חֲזַר לְמַעְלָה, שְׂכַתּוּב מַה תְּצַעֵק אֵלַי, שְׁהָרִי כָּלֶם בְּמָקוֹם זֶה עוֹמְדִים. וְעַל זֶה וַיִּסְעוּ, יִסְעוּ מִזֶּה, שְׁנֵה אֵינּוּ הַזְּמַן (אֵלָא בְּעִתִּיק תְּלִוי הַדְּבָר).

וְאַתָּה הָרִם אֶת מִטְּךָ וּגּוֹ'. הָרִם אֶת מִטְּךָ, שָׁבוּ רְשׁוּם הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. נִטָּה יָדְךָ בְּצַד שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, וּכְיִן שְׁהַמִּים יִרְאוּ אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, הֵם יִבְרָחוּ מִמֶּנּוּ וּמִלְּפָנָיו (לְפָנָיו). וְעַל זֶה וַנִּטָּה אֶת יָדְךָ, לְצַד אֶחָד, שְׁאַת הַצְּדָדִים הַאֲחֵרִים שֶׁל אוֹתוֹ הַמִּטָּה הַצְּטָרָף אוֹתוֹ לְמִים (לְדָבָרִים) אֲחֵרִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, רְאִיתִי שְׁלִפְעָמִים הַמִּטָּה הַזֶּה נִקְרָא מִטָּה הָאֱלֹהִים, וְלִפְעָמִים נִקְרָא מִטָּה מִשָּׁה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וּשְׁנַיִם הִיוּ וּבָרַךְ בְּאֶרְצוֹ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, יָפָה אָמַר, שְׁכָלֶם אֶחָד, בֵּין שְׁתֵּאמַר שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בֵּין שְׁתֵּאמַר שֶׁל מִשָּׁה. וְהַמִּטָּה הַזֶּה, לְעוֹרֵר צַד הַגְּבוּרָה. וְעַל זֶה וַנִּטָּה אֶת יָדְךָ, יָד שְׁמָאל, שְׁהִיא מְצַד הַגְּבוּרָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אוֹי לְאוֹתָם שְׁלֵא רוּאִים וְלֹא מְסַתְּפְלִים בַּתּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה קוֹרֵאת לְפָנֵיהֶם בְּכָל יוֹם, (וְלֹא יוֹדְעִים) וְלֹא מְשַׁגְּחִים. בֹּא רְאֵה, מְצַד הַגְּבוּרָה מִתְעוֹרְרִים הַמִּים בְּעוֹלָם, וַיּוֹצֵאִים מִים, וְכַעַת רוּצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיַבֵּשׁ אֶת הַמִּים, לְמָה וַנִּטָּה אֶת יָדְךָ, שְׁהוּא שְׁמָאל?

אֵלָּא הָרִם אֶת מִטְּךָ לְיַבֵּשׁ אֶת הַמִּים, וַנִּטָּה אֶת יָדְךָ לְהַשִּׁיב אֶת הַמִּים, לְעוֹרֵר אֶת צַד הַגְּבוּרָה וּלְהַשִּׁיב הַמִּים עַל הַמְּצָרִים. וּמִשׁוּם כֵּן שְׁנֵי דְבָרִים כָּאֵן, שְׂכַתּוּב הָרִם אֶת מִטְּךָ, וַנִּטָּה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם וּבְקַעְהוּ.

וְהָרִי הַתְּהוֹמוֹת הִיוּ? אֵלָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָשָׂה נֶס בְּתוֹךְ נֶס, כְּנֹאֲמַר קְפָאוּ תְהִמַּת כָּלֶב יָם. וְהִיוּ

הַשְּׁתָּא. וַיִּסְעוּ, וְכִי לָאֵן אֲתָר פְּקִיד לֹון דִּינְטָלוֹן, דְּהָא עַל יַמָּא הוּוּ שְׂרָאן. אֵלָּא אֶהְדָּר לְעֵילָא, דְּכַתִּיב מַה תְּצַעֵק אֵלַי, דְּהָא כְּלָהוּ בְּאֲתָר דָּא קִיַּיְמִי. וְעַל דָּא וַיִּסְעוּ, יִנְטָלוֹן מִן דָּא, דְּלָאוּ עֲדָנָא הוּא. (ס"א אֵלָּא בְּעִתִּיקָא תְּלִויָא מִלְּתָא).

וְאַתָּה הָרִם אֶת מִטְּךָ וּגּוֹ'. (שְׁמוֹת יָד) הָרִם אֶת מִטְּךָ, דִּי בֵיה רְשִׁים שְׁמָא קְדִישָׁא, אֶרְפִּין יָדְךָ בְּסִטְרָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא, וּכְיִן דִּיחְמוֹן מִיָּא שְׁמָא קְדִישָׁא, יַעֲרְקוֹן מַגִּיהַ. וּמַקְמִיה (נ"א קַמִּיה) וְעַל דָּא, וַנִּטָּה אֶת יָדְךָ, לְסִטְרָא חָדָא, דְּסִטְרִין אֲחֵרִין דְּהֵהוּא מִטָּה, אֲצִטְרִיךְ לָךְ לְמִיַּין (נ"א לְמִלִּין) אֲחֵרִין.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, חֲמִינָא, דְּזַמְנִין אֲתַקְרִי הָאֵי מִטָּה, מִטָּה הָאֱלֹהִים, וְלְזַמְנִין אֲתַקְרִי מִטָּה דְּמִשָּׁה. אָמַר ר' שְׁמַעוֹן (תְּרִי הוּוּ נַחְבִּי אוּקְיָמָא) בְּסִפְרָא דְּרַב הַמְּנוּנָא סָבָא, שְׁפִיר קָאֲמַר, דְּכְלָהוּ חַד, בֵּין תִּימָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבֵין תִּימָא דְּמִשָּׁה, וְהָאֵי מִטָּה, לְאַתְעֲרָא סִטְרָא דְּגְבוּרָה. וְעַל דָּא, וַנִּטָּה אֶת יָדְךָ, יָדָא דְשְׁמָאלָא, דְּאִיהוּ בְּסִטְרָא דְּגְבוּרָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וּוִי לְאִינוֹן דְּלָא חֲמָאן, וְלֹא מְסַתְּפְלִין בְּאוּרִייתָא, וְאוּרִייתָא קְאָרִי קַמִּייהוּ בְּכָל יוֹמָא, (ס"א וְלֹא יַדְעוּ) וְלֹא מְשַׁגְּחִין. תָּא חֲזִי, בְּסִטְרָא דְּגְבוּרָה מִתְעַרֵּי מִיָּא בְּעֵלְמָא, וְנַפְקִי מִיָּא, וְהַשְּׁתָּא בְּעֵי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנַגְבָּא מִיָּא, אָמַאי וַנִּטָּה אֶת יָדְךָ, דְּאִיהוּ שְׁמָאלָא.

אֵלָּא הָרִם אֶת מִטְּךָ, לְנַגְבָּא מִיָּא. וַנִּטָּה אֶת יָדְךָ, לְאַתְבָּא מִיָּא, לְאַתְעֲרָא סִטְרָא דְּגְבוּרָה, וְלְאַתְבָּא מִיָּא עַל מְצָרִים. וּבְגִין כֵּן, תְּרִין מְלִין הָכָא, דְּכַתִּיב הָרִם אֶת מִטְּךָ, וַנִּטָּה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם וּבְקַעְהוּ.

וְהָא תְהוּמִי הוּוּ. אֵלָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, עֶבֶד